

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 4.9.2019
COM(2019) 397 final

2019/0180 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om ändring av förordning (EU) nr 1309/2013 om Europeiska fonden för justering för
globaliseringseffekter (2014–2020)**

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Motiv och syfte med förslaget**

Syftet med detta förslag är att göra det möjligt för Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (nedan kallad *fonden*) att stödja arbetstagare som har blivit uppsagda till följd av de sannolika ekonomiska störningar som orsakas av Förenade kungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur unionen utan ett utträdesavtal.

Förenade kungariket anmälde den 29 mars 2017 sin avsikt att utträda ur unionen i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). Efter en begäran från Förenade kungariket beslutade Europeiska rådet (artikel 50) den 11 april 2019¹ att ytterligare² förlänga den tidsfrist som föreskrivs i artikel 50.3 i EU-fördraget till och med den 31 oktober 2019. Om inte Förenade kungariket ratificerar utträdesavtalet³ senast den 31 oktober 2019 eller begär en tredje förlängning, angående vilken Europeiska rådet (artikel 50) beslutar med enhällighet, kommer Förenade kungariket att lämna unionen utan ett avtal och bli ett tredjeland från och med den 1 november 2019. I avsaknad av ett utträdesavtal kommer ett sådant utträde sannolikt att få betydande negativa effekter för vissa branscher och tjänster och leda till att människor som arbetar i de sektorerna blir uppsagda.

Syftet med fonden är att stödja arbetstagare som blivit uppsagda och egenföretagare vars verksamhet har upphört till följd av genomgripande strukturförändringar inom världshandeln på grund av globaliseringen eller till följd av globala finansiella och ekonomiska kriser.

Inom ramen för globaliseringskriteriet omfattar fondens tillämpningsområde uppsägningar som orsakas av utlokalisering av arbetstillfällen till tredjeländer, radikala förändringar i unionens handel med varor eller tjänster eller en snabb minskning av unionens marknadsandel inom en viss sektor. I detta förslag specificeras att fondens tillämpningsområde omfattar arbetstagare som sagts upp i områden, sektorer, territorier eller på arbetsmarknader som drabbats av en allvarlig ekonomisk störning på grund av Förenade kungarikets utträde ur unionen utan ett utträdesavtal. Ett sådant utträde kommer att innebära en betydande förändring av EU:s handelsförbindelser och den inre marknads sammansättning och kan därför förväntas ha en betydande inverkan på handelsmönster, tillväxt och sysselsättning.

- **Förenlighet med befintliga bestämmelser på området och med unionens övriga politikområden**

Detta förslag ingår i unionens förberedelser och beredskapsplan för att begränsa de mest betydande störningar som orsakas av Förenade kungarikets utträde ur unionen utan ett utträdesavtal.

¹ Europeiska rådets beslut (EU) 2019/584 (EUT L 101, 11.4.2019, s. 1).

² Efter en begäran från Förenade kungariket beslutade Europeiska rådet den 22 mars 2019 om en första förlängning (Europeiska rådets beslut (EU) 2019/476, EUT L 80 I, 22.3.2019, s. 1).

³ Avtal om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT C 144I, 25.4.2019, s. 1).

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Den rättsliga grunden är fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), särskilt artikel 175 tredje stycket.

Om särskilda åtgärder behöver vidtas utanför strukturfonderna och utan att det påverkar tillämpningen av de åtgärder som beslutas inom ramen för unionens övriga politik, får Europaparlamentet och rådet enligt artikel 175 tredje stycket besluta om sådana åtgärder i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet och efter att ha hört Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Europeiska regionkommittén.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Finansieringen från EU-budgeten är i första hand inriktad på verksamhet vars mål inte i tillräcklig utsträckning kan nås av medlemsstaterna själva och där en åtgärd från unionens sida kan tillföra ett mervärde jämfört med om medlemsstaterna vidtar åtgärder på egen hand. Utnyttjande av fonden för finansiering av åtgärder som syftar till att hjälpa uppsagda arbetstagare att hitta nya arbetstillfällen är i linje med subsidiaritetsprincipen och skapar ett europeiskt mervärde.

Detta är normal praxis att nationella arbetsmarknadsprogram hjälper uppsagda arbetstagare, och fonden syftar inte till att ersätta sådana program. Vid oväntade omstruktureringar som har en betydande inverkan på arbetsmarknaden utsätts de regelbundna nationella programmen för påfrestningar. På grund av omfattningen och effekterna av oväntade storskaliga omstruktureringar och eftersom fonden är ett uttryck för solidaritet inom och mellan medlemsstater, kan stödet bättre tillhandahållas på unionsnivå. Stödet från fonden kommer att göra unionens solidaritet under exceptionella omständigheter mer påtaglig för de berörda arbetstagarna och för unionsmedborgarna i allmänhet.

Utnyttjandet av fonden skapar mervärde genom att öka antalet tjänster som erbjuds uppsagda arbetstagare samt mångfalden av dessa tjänster och deras intensitet. Fonden gör det också möjligt att testa innovativa idéer, identifiera bästa praxis och införliva dem i det nationella stödpaketet. Åtgärder som medfinansieras av fonden bidrar också i allmänhet till att förbättra tillgången till stöd för de uppsagda arbetstagarna.

• Proportionalitetsprincipen

I enlighet med proportionalitetsprincipen går bestämmelserna i denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att nå målen. Den administrativa bördan för unionen och de nationella myndigheter som söker fondens stöd har begränsats till vad som är nödvändigt för att kommissionen ska kunna utöva sitt ansvar för genomförandet av unionens budget. Eftersom det ekonomiska stödet betalas ut till medlemsstaterna enligt principen om delad förvaltning kommer medlemsstaterna att åläggas att rapportera om hur det ekonomiska stödet har använts.

• Val av instrument

Eftersom detta förslag är en ändring av förordning (EU) nr 1309/2013 måste det vara en förordning.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

- **Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning**

Detta förslag ingår i unionens beredskapsåtgärder för att begränsa de mest betydande störningar som orsakas av Förenade kungarikets utträde ur unionen utan ett utträdesavtal. Europeiska kommissionen har analyserat riskerna och drog slutsatsen att detta förslag är nödvändigt för att fonden ska kunna fungera effektivt, för att visa solidaritet med arbetstagare som blir uppsagda i unionen till följd av Förenade kungarikets utträde ur unionen utan ett utträdesavtal.

4. BUDGETKONSEKVENSER

I artikel 12 i rådets förordning (EU, Euratom) nr 1311/2013 av den 2 december 2013 om den fleråriga budgetramen för 2014–2020 föreskrivs att fonden inte får överskrida ett högsta årligt belopp på 150 miljoner EUR (i 2011 års priser).

Detta förslag ändrar inte det högsta årliga beloppet för fonden.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

Den föreslagna ändringen av artikel 2 specificerar att Förenade kungarikets utträde ur unionen utan ett utträdesavtal omfattas av fondens tillämpningsområde. Syftet är att säkerställa att fonden kan reagera effektivt genom att ge stöd till arbetstagare som blivit uppsagda i unionen till följd av ett brittiskt utträde utan ett utträdesavtal.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EU) nr 1309/2013 om Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (2014–2020)

EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING,
med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 175 tredje stycket,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

efter att ha hört Europeiska ekonomiska och sociala kommittén,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1927/2006⁴ inrättades Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (nedan kallad *fonden*) för den fleråriga budgetramen från och med den 1 januari 2007 till och med den 31 december 2013. Fonden inrättades för att unionen ska kunna visa solidaritet med arbetstagare som förlorat sina jobb till följd av genomgripande strukturförändringar inom världshandeln på grund av globaliseringen.
- (2) Som ett led i den ekonomiska återhämtningsplanen för Europa utvidgades tillämpningsområdet för fonden år 2009 genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 546/2009⁵ så att det blev möjligt att stödja arbetstagare som blivit uppsagda som en direkt följd av den globala ekonomiska och finansiella krisen.
- (3) Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1309/2013⁶ inrättades fonden för den fleråriga budgetramen från och med den 1 januari 2014 till och med den 31 december 2020. Den förordningen utvidgade även tillämpningsområdet för fonden till att inte bara omfatta uppsägningar som följer av genomgripande strukturförändringar inom världshandeln på grund av globaliseringen och uppsägningar till följd av en allvarlig ekonomisk störning som orsakas av en fortsatt global finansiell och ekonomisk kris som behandlades i förordning (EG) nr 546/2009, utan också uppsägningar till följd av en ny global finansiell och ekonomisk kris.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1927/2006 av den 20 december 2006 om upprättande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter ([EUT L 406, 30.12.2006, s. 1](#)).

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 546/2009 av den 18 juni 2009 om ändring av förordning (EG) nr 1927/2006 om upprättande av Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter ([EUT L 167, 29.6.2009, s. 26](#)).

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1309/2013 av den 17 december 2013 om Europeiska fonden för justering för globaliseringseffekter (2014–2020) och om upphävande av förordning (EG) nr 1927/2006 ([EUT L 347, 20.12.2013, s. 855](#)).

Genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046⁷ ändrades dessutom förordning (EU) nr 1309/2013 för att införa bland annat bestämmelser som gör det möjligt för fonden att i undantagsfall täcka kollektiva ansökningar som omfattar små och medelstora företag belägna i en region och verksamma i olika näringsgrenar enligt huvudgrupperna i Nace Rev. 2⁸, om den ansökande medlemsstaten visar att små och medelstora företag är den huvudsakliga eller den enda typen av verksamhet i den regionen.

- (4) Den 29 mars 2017 anmälde Förenade kungariket sin avsikt att utträda ur unionen i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget). Fördragen upphör att vara tillämpliga på Förenade kungariket från och med den dag då ett avtal om utträde träder i kraft eller, om det inte finns något sådant avtal, två år efter anmälan, om inte Europeiska rådet i samförstånd med Förenade kungariket enhälligt beslutar att förlänga denna tidsfrist.
- (5) Efter en begäran från Förenade kungariket beslutade Europeiska rådet den 11 april 2019⁹ att ytterligare¹⁰ förlänga den tidsfrist som föreskrivs i artikel 50.3 i EU-fördraget till och med den 31 oktober 2019. Om inte Förenade kungariket ratificerar utträdesavtalet¹¹ senast den 31 oktober 2019 eller begär en tredje förlängning, angående vilken Europeiska rådet beslutar med enhällighet, kommer Förenade kungariket att lämna unionen utan ett avtal och bli ett tredjeland från och med den 1 november 2019. Ett sådant utträde utan avtal kommer sannolikt att få negativa effekter för vissa branscher och tjänster och leda till att människor som arbetar i de sektorerna blir uppsagda.
- (6) Denna beredskapsförordning bör ändra förordning (EU) nr 1309/2013 för att specificera att uppsägningar till följd av Förenade kungarikets utträde ur unionen utan ett utträdesavtal omfattas av fondens tillämpningsområde. Detta säkerställer att fonden kan reagera effektivt genom att ge stöd till arbetstagare som blivit uppsagda i områden, sektorer, territorier eller på arbetsmarknader som drabbats av en allvarlig ekonomisk störning på grund av Förenade kungarikets utträde ur unionen utan ett utträdesavtal.
- (7) Denna förordning bör träda i kraft skyndsamt dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* och bör tillämpas från och med den dag som följer på den dag då fördragen upphör att vara tillämpliga på Förenade kungariket. Den bör dock inte tillämpas om ett utträdesavtal som ingåtts med Förenade kungariket i enlighet med artikel 50.2 i EU-fördraget har trätt i kraft vid den tidpunkten.

⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 ([EUT L 193, 30.7.2018, s. 1](#)).

⁸ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90 och vissa EG-förordningar om särskilda statistikområden ([EUT L 393, 30.12.2006, s. 1](#)).

⁹ Europeiska rådets beslut (EU) 2019/584 (EUT L 101, 11.4.2019, s. 1).

¹⁰ Efter en begäran från Förenade kungariket beslutade Europeiska rådet den 22 mars 2019 om en första förlängning (Europeiska rådets beslut (EU) 2019/476, EUT L 80 I, 22.3.2019, s. 1).

¹¹ Avtal om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (EUT C 144I, 25.4.2019, s. 1).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

I förordning (EU) nr 1309/2013 ska artikel 2 a ersättas med följande:

”a) arbetstagare som sagts upp och egenföretagare vars verksamhet upphört på grund av genomgripande strukturförändringar inom världshandeln beroende på globaliseringen, som lett till att importen till EU kraftigt ökar, att unionens handel med varor och tjänster förändras radikalt, att marknadsandelarna för EU inom en viss sektor snabbt minskar, att ekonomisk verksamhet flyttas ut till tredjeländer eller som en följd av Förenade kungarikets utträde ur unionen utan ett utträdesavtal, och uppsägningarna får betydande negativa konsekvenser för den lokala, regionala eller nationella ekonomin,”

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med dagen efter den dag då fördragen upphör att vara tillämpliga på Förenade kungariket i enlighet med artikel 50.3 i fördraget om Europeiska unionen.

Denna förordning ska dock inte tillämpas om ett utträdesavtal som ingåtts med Förenade kungariket i enlighet med artikel 50.2 i fördraget om Europeiska unionen har trätt i kraft den dag som följer på den dag då fördragen upphör att vara tillämpliga på Förenade kungariket.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande